

ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА

щодо виконання Регіональним центром з надання БВПД
у Рівненській області річного плану діяльності
на 2022 рік у 3 кварталі

ЗМІСТ:

Основні заходи, що були здійснені за пріоритетами

[1.] Підвищення рівня правової свідомості, правової культури та правової освіченості людей.

[2.] Мотивація та стимулювання людей до вирішення правових проблем у правовий спосіб, зокрема за допомогою механізмів системи надання безоплатної правової допомоги.

[3.] Забезпечення вирішення проблем людей у правовий спосіб за допомогою існуючих та розвитку нових механізмів.

[4.] Розвиток на базі системи БПД механізмів, спрямованих на недопущення порушень прав людини, яка знаходиться у контакті чи конфлікті із законом (в адміністративному та кримінальному процесі).

Основні заходи, що були здійснені за пріоритетами:

[1.] Підвищення рівня правової свідомості, правової культури та правової освіченості людей.

Для реалізації першого пріоритетного напрямку діяльності системи БПД у 2022 році з метою підвищення правової обізнаності населення стосовно прав та свобод людини і громадянина, надання особам консультаційної підтримки для вирішення проблемних питань, спрощення доступу до правосуддя, забезпечення доступу якнайширшого кола суб'єктів права на БПД до правових послуг Регіональним центром були проведені наступні основні заходи:

Які відмінності між хорошими вчинками та поганими, і чому важливо нести відповідальність за свої вчинки та не лише визнавати, але й виправляти помилки? Відповіді на усі ці питання юними відвідувачами Костопільської бібліотеки для дітей допомогла знайти волонтер БПД, адвокат та психолог Іванна Голуб під час правопросвітницького заходу.

Також, під час спілкування з малечею вона розповіла декілька історій учасників пілотного проєкту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення». В цих кейсах Іванна Голуб акцентувала увагу на перевагах від участі у Програмі – як для особи, що вчинила правопорушення, так і для потерпілого. Адже врегулювання спору, з урахуванням інтересів обох сторін – це оптимальний вихід із конфліктної ситуації. Коли в результаті потерпіла сторона отримує відшкодування збитків та відновлення своїх порушених прав, а неповнолітній, що вчинив правопорушення – можливість пройти ресоціалізацію, сформувати свідому законотворчу поведінку та не допускати повторних правопорушень в майбутньому.

Таким чином, крізь призму підходу відновного правосуддя для неповнолітніх, Іванна Голуб донесла до дітей важливість несення відповідальності за свої вчинки та необхідність не лише знати свої права та вміти ними користуватись, але й розуміння того, що права абсолютно кожної особи є недоторканими.

У стінах Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Рівненській області фахівці системи БПД краю спільно з науковцями Національного університету водного господарства та природокористування обговорили останні новели законодавства, в.ч. зміни до Закону України «Про

безоплатну правову допомогу», які зараз розглядаються в парламенті, функціонування точок доступу до безоплатної правової допомоги в умовах воєнного стану, підвищення рівня правової освіченості населення шляхом правопросвітництва, хід реалізації на Рівненщині пілотних проєктів системи БПД а також розширення та поглиблення співпраці з партнерами.

Правові потреби та виклики – це ті питання, на які система безоплатної правової допомоги в умовах війни повинна реагувати миттєво. На цьому наголосив у своєму вітальному слові директор Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області Василь Овдіюк. За його словами фахівці безоплатної правової допомоги не мають звички роками працювати «за одним шаблоном», а відтак робота з покращення надання громадянам правової допомоги та захисту їх прав динамічно покращується.

Як приклад дотримання якості надання правової допомоги Василь Овдіюк навів постійний моніторинг думки клієнтів, щодо їх задоволеності наданими послугами, внутрішнє та зовнішнє оцінювання якості наданих

правових консультацій та багато іншого.

Щодо доступності правової допомоги, тут присутнім було акцентовано увагу на низці електронних сервісів, які доступні для громадян. Кол-центр, чат-боти, месенжери, кабінет клієнта – це далеко не повний перелік сучасних можливостей комунікації, за допомогою яких людина може отримати правову допомогу.

Присутня на заході аспірантка, старший викладач кафедри Правових природоохоронних дисциплін Віта Сахнюк зараз працює над науковою роботою на тему «Адміністративно-правове забезпечення права на безоплатну правову допомогу». Тому вона виявила бажання долучитись до проєкту та стати волонтером БПД, аби більш практично вивчити роботу безоплатної правової допомоги, а також зробити свій внесок у процес інформування громадян про права та шляхи їх захисту. В свою чергу, заступниця директора Навчально-наукового інституту права Національного університету водного господарства та природокористування, професор кафедри Конституційного права та галузевих наук Інна Міщук розповіла присутнім про підготовку до нового навчального року, зміни в освітньому процесі та окреслила можливості для нових напрямків співпраці між центром БВПД Рівненщини та університетом.

[2.] Мотивація та стимулювання людей до вирішення правових проблем у правовий спосіб, зокрема за допомогою механізмів системи надання безоплатної правової допомоги.

Мета заходів на виконання другого пріоритету діяльності системи БПД області стимулювання громадян до вирішення правових проблем у правовий спосіб.

Служба у справах дітей Рівненської ОДА – новий партнер системи БПД у питанні реалізації підходу відновного правосуддя для неповнолітніх

Питання ресоціалізації неповнолітніх, себто, повернення дитини у суспільство, як законослухняної особистості із системою моральних, ідейних та правових переконань, відповідно до прийнятих у суспільстві норм і цінностей, наразі не узгоджене на державному рівні.

Після участі неповнолітнього у пілотному проєкті «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення» питання подальшого супроводу здійснюється за власною ініціативою представниками різних служб, органів влади та місцевого самоврядування.

На Рівненщині гостро стоїть питання ресоціалізації неповнолітніх з віддалених районів краю. Задля його вирішення прийнято рішення залучити до міжвідомчої робочої групи, яка працює над реалізацією Програми, Службу у справах дітей Рівненської ОДА.

В межах меморандуму Сторони сприятимуть в інформуванні про пілотний проєкт «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення», а також – у залученні ресурсів Сторін для його реалізації.

[3.] Забезпечення вирішення проблем людей у правовий спосіб за допомогою існуючих та розвитку нових механізмів.

У Рівному обговорили хід реалізації пілотного проєкту відновного правосуддя для неповнолітніх.

Як укладається Угода про застосування Програми відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення? Які обов'язки та повноваження адвокатів-посередників під час процедури медіації між потерпілим та неповнолітнім? Хто контролює якість та своєчасність виконання умов угоди?

Ці та інші питання обговорили фахівці Регіонального та Рівненського місцевого центру з надання БПВД, спільно з адвокатами-посередниками та психологом, які залучені до реалізації пілотного проєкту відновного правосуддя для неповнолітніх.

Зокрема адвокати-посередники поділились власним досвідом роботи з потерпілим та неповнолітнім. Акцентували на тому, що у процесі медіації посередник є певним модератором дискусії між сторонами і ніяким чином не може впливати на умови учасників Програми, які в подальшому ляжуть в угоду про застосування Програми.

Психолог Іванна Голуб неодноразово залучалась до роботи з неповнолітніми, в рамках реалізації пілотного проєкту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення». На її переконання психолог має у рівній мірі приділяти увагу як неповнолітньому, так і потерпілому, а також проводити групову роботу з обома сторонами.

Разом з тим, під час робочої зустрічі було порушено питання непоодиноких випадків відмови від участі у Програмі, зокрема якщо потерпілий та неповнолітніх проживають у відділеній місцевості і мають певні логістичні труднощі пов'язані з доїздом до місця зустрічі.

На переконання учасників робочої групи, які залучені до реалізації Програми на Рівненщині – це питання можна вирішити, як впровадженням альтернативного способу комунікацію в форматі онлайн, так і шляхом посилення правопросвітницької роботи, яка спрямована на роз'яснення усіх переваг участі у Програмі як для потерпілого, так і для неповнолітнього.

У Рівному відбувся семінар присвячений організації взаємодії адвокатів із системою БПД в умовах воєнного стану.

Ось незабаром буде пів року як в Україні введено воєнний стан у зв'язку з вторгненням РФ. Починаючи з 24 лютого і понині система безоплатної правової допомоги ні на день не припиняла своєї роботи, а юристи та адвокати продовжують працювати над захистом прав та представництвом інтересів громадян. Нині ж на семінарі було порушено ряд питань, що є ключовими у взаємодії системи БПД з адвокатським середовищем задля покращення такої співпраці. До заходу долучилися фахівці Регіонального та Рівненського місцевого центрів з надання БПД, адвокати, які співпрацюють з системою БПД

Рівненщини, регіональний представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Рівненській області, а також представники ГО «Експертний центр з прав людини».

На початку семінару перед присутніми виступив директор Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області Василь Овдіюк. У своїй промові він окреслив основні проблеми, що виникають в питанні співпраці з адвокатами, наголосив на змінах у чинному законодавстві, а також розповів про реалізацію на теренах нашої області пілотного проєкту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення».

А ось директор Рівненського місцевого центру з надання БВПД Алла Негрей розповіла про типові помилки, яких припускаються адвокати, при підготовці та здачі актів до Рівненського МЦ та з якими питаннями найчастіше звертаються адвокати до місцевого центру при виконанні доручення та на етапі підготовки актів.

Так само і фахівці Регіонального центру проаналізувавши акти про надання БВПД адвокатами визначили типові помилки, які допускають адвокати під час складання Актів. Світлана Бідюк, начальник відділу забезпечення якості правової допомоги та підвищення кваліфікації її надавачів РЦ, детально розповіла про типові помилки, які зустрічаються в актах, і роз'яснила присутнім, як в подальшому уникати подібних зауважень. Також, вона повідомила присутніх про особливості оплати послуг адвокатів в умовах воєнного стану. В свою чергу, начальник відділу організації надання БВПД Регіонального центру Олександр Кузик у своєму виступі наголосив на важливості ефективної комунікації та зворотного зв'язку, особливо в період воєнного стану. Про особливості співпраці офісу Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини із адвокатами, які надають безоплатну правову допомогу розповів і регіональний представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Рівненській області Олександр Серих.

Загалом семінар пройшов у форматі живого діалогу та активної комунікації між спікерами та слухачами, де кожен бажаючий міг висловити свої думки з приводу покращення організації співпраці між адвокатами та системою БПД.

[4.] Розвиток на базі системи БПД механізмів, спрямованих на недопущення порушень прав людини, яка знаходиться у контакті чи конфлікті із законом (в адміністративному та кримінальному процесі).

Вдосконалення роботи консультаційних пунктів у місцях несвободи, проведення спільних прийомів засуджених з особистих питань, застосування до засуджених передбачених законом заохочувальних норм, оскарження дисциплінарних стягнень, підготовка до звільнення, сприяння у попередньому вирішенні питань побутового та трудового влаштування звільнених з місць позбавлення волі – саме ці питання було спільно обговорено керівництвом Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області, Рівненського місцевого центру з надання БВПД та Державної установи «Городоцький виправний центр (№131)».

Директор Рівненського місцевого центру Алла Негрей звернула увагу працівників установи на необхідність при відібранні заяв засуджених чіткого встановлення суті питань, з якими вони звертаються, для подальшого

врахування при розмежуванні компетенції Регіонального та місцевого центру та оперативного їх вирішення.

Начальник відділу соціально-виховної та психологічної роботи Городоцького виправного центру Роман Пелех наголосив на посиленні спільних зусиль щодо проведення роз'яснювальної роботи із засудженими та вирішенні їх правових питань – як одному з основних чинників дотримання прав людини та покращення морально-психологічного клімату в колективі засуджених.

Для інформації :

Протягом 7 місяців 2022 року до Регіонального центру звернулось для надання БВПД – 50 засуджених. До Рівненського місцевого центру – 47 осіб.